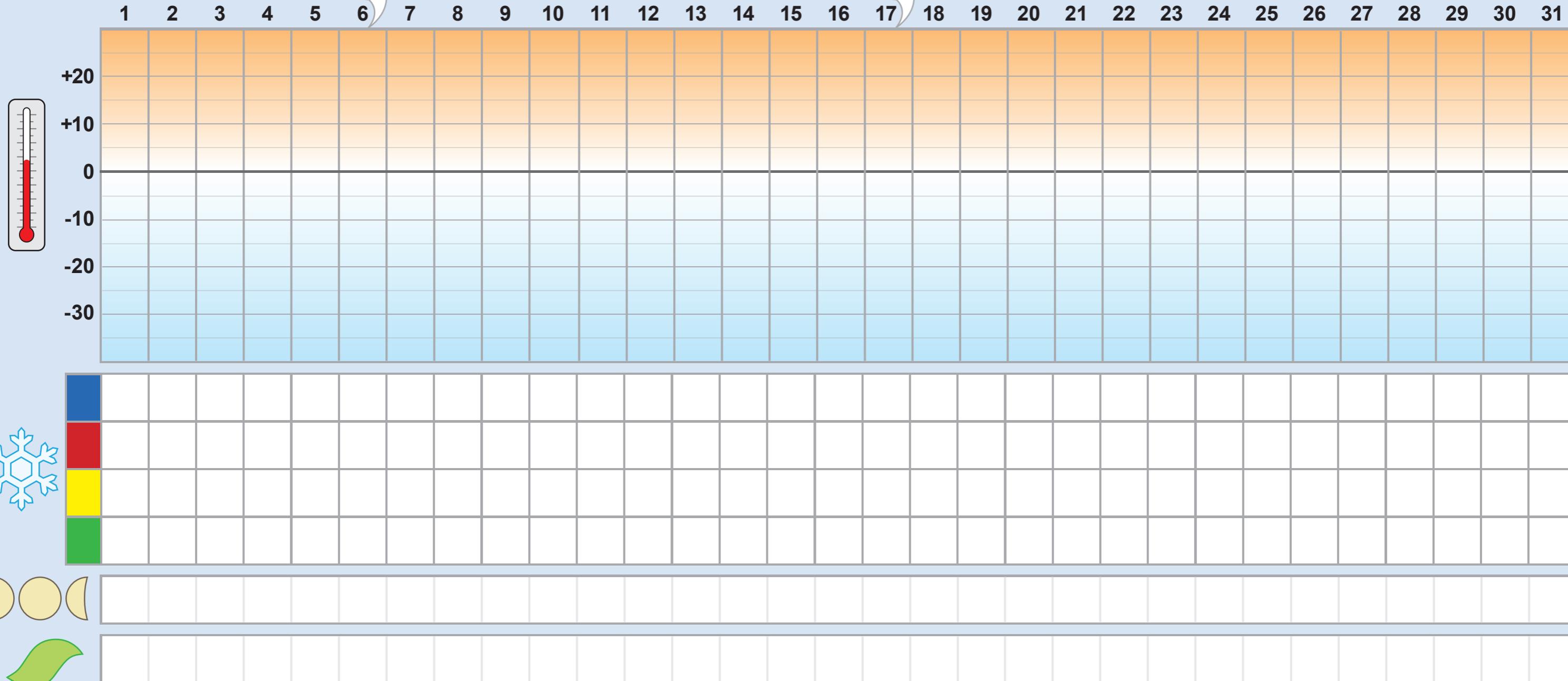

1. Udđđâivemáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

UĐĐÂIVEMÁÁNU PARGOPITÁH

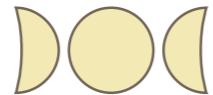

Mitted
liegâsvuodâ
já merkkii
tavlustâhân
jyehi peeivi
čuággain. Sáárgu
čuággái mield jot-
tee sárgá.

Mitted
muottuu
jienjâl-
vuodâ mittosaggijن
já merkkii tavlus-
tâhân jyehi peeivi
ivniimáin ruuvdu
siämmâá ivnijn.

Čuávu alme máánu
já sáárgu olmâ peeivi
puotâ máánu kove:
lađâsmáánu teikâ
pele. Huámmáš, ete
kuus kulij máánu lii
kárñá.

Sáárgu kuovsâkkâsâi
meerhâ ton peeivi
puotâ, kuás láá oi-
num mučis kuovsâk-
kâsah.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâžzân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmää
maangâ uásán ko luändust uáináh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh
luändust.

Vipuvoimaa
EU:lta

Euroopan unioni
tiedustelusivusto

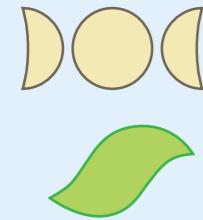
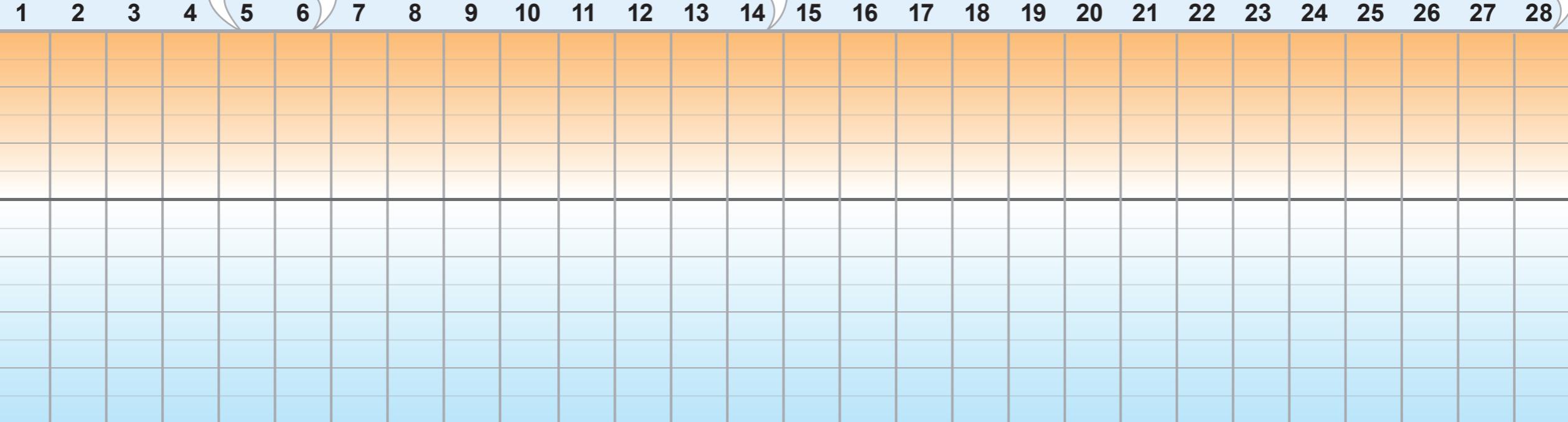
► LASEPARGO: KLIOBŽĀ NAHHAAR·

Sáárgu, ete maid kuobžâ niä-ydá!

2. Kuovâmáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

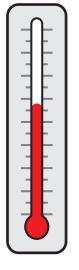
Kolarcctic CBC
EU FINLAND NORWAY RUSSIA SWEDEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:ltä

Europovan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

KUOVÂMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted liegâsvuođâ já merkkii tavlustâhâń jyehi peeivi čuággáin. Sáargu čuággái mield jot-tee sárgá.

Mitted muottuu jienjâl-vuođâ mittosaggijin já merkkii tavlus-tâhâń jyehi peeivi ivniimáin ruuvdu siämmáá ivnijn.

Čuávu alme máánu já sáargu olmâ peeivi puotâ máánu kove: lađâsmáánu teikâ pele. Huámmáš, ete kuus kulij máánu lii kárjá.

Sáargu kuovsâkkâsâi meerhâ ton peeivi puotâ, kuás láá oi-num mučis kuovsâkkâsah.

Lah-uv tun uáinám njuám-mil? Ivnii muu ton ivnásâžzán, ko lah uáinám!

Jyehi vyelni orro loová siämmáá maangâ uásán ko luándust uáinâh iiv-nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáinâh luándust.

**LASEPARGO:
PUUÐÅLD SÄMILIIPU**

Puuðåld Sämilippu Sämkäavlu lii Tave-Suomâst, -Ruotâst, -Taažâst já -Ruošâst. Sämmiliih viettih ohtsii aalmu-gpeeivi 6.2., kuás Sämilippu kiäs-soo stáágun.

3. Njuhčâmáánu

Luuvâ
kufittâr
tieryuođâid

Minna Cant
peivi

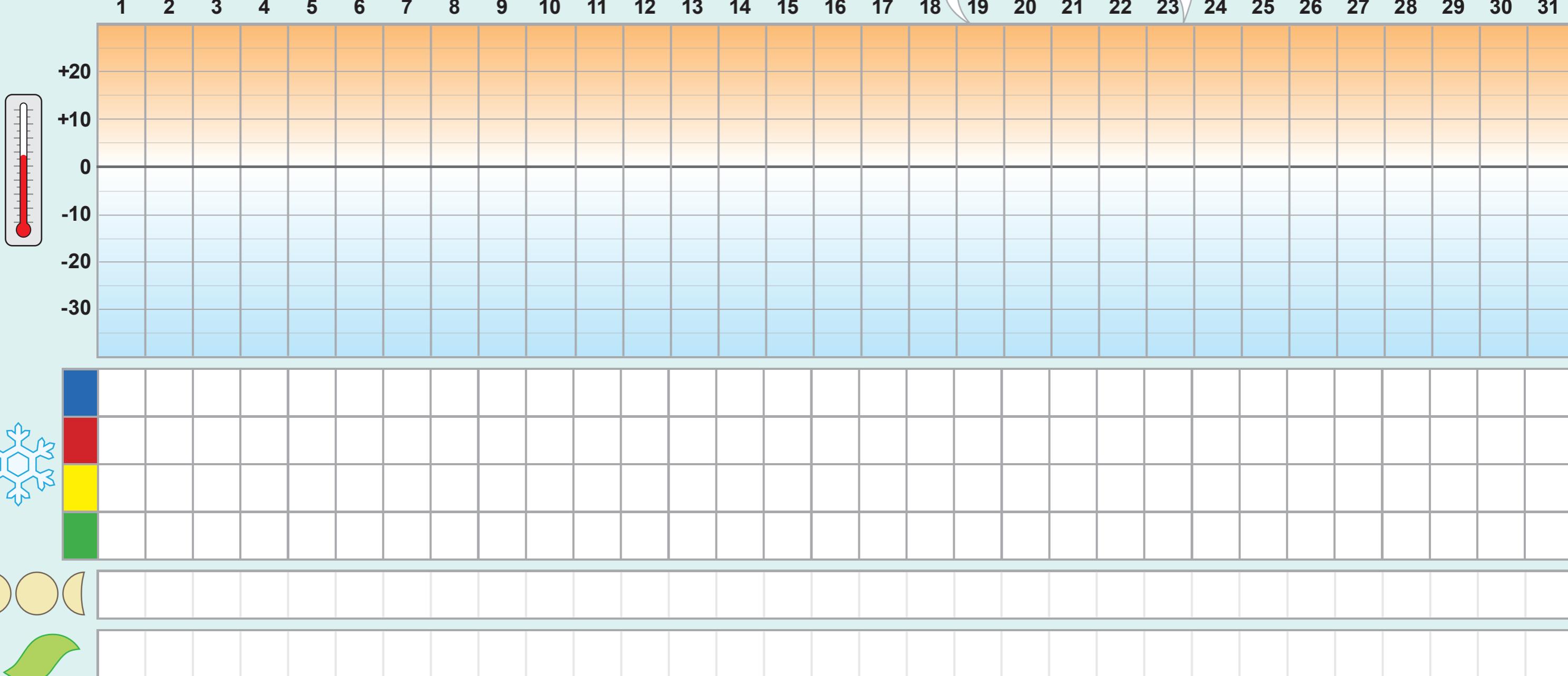
Kiððâpeeivijorgál-dâh, peivi já ijâ láá siämmáá kuheh taavaapiälâá páalu-peeleest.

Nommâ: _____

Tutkâmsaje: _____

Tutkâmihe: _____

Vipuvoimaa
EU:lta

NJUHČÂMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted
liegâsvuodâ
já merkkii
tavlustâhân
jyehi peeivi
čuággain. Sáárgu
čuággai mield jot-
tee sárgá.

Mitted
muottuu
jienjâl-
vuodâ mittosaggijn
já merkkii tavlus-
tâhân jyehi peeivi
ivniimâin ruuvdu
siämmâá ivnijn.

Čuávu alme máánu
já sáárgu olmâ peeivi
puotâ máánu kove:
lađâsmáánu teikâ
pele. Huámmáš, ete
kuus kulij máánu lii
kárŋá.

Sáárgu kuovsâkkâsâi
meerhâ ton peeivi
puotâ, kuás láá oi-
num mučis kuovsâk-
kâsah.

Lah-uv tun
uáinám njuáam-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâžžân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmää
maangâ uásán ko luändust uáináh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh
luändust.

LASEPARGO: MUOTÂČALME

Njuhčâmáánu lii ive muottii-mus mánuppaje. Räähti jieijâd muotâčalme: máácu vielgis pááp-pár nurheest nuurkán kulmii, čuopâ robdáid raaigjd já hammii olgoroobdâid. Leehâ pááppár já piejâ muotâčalme siäinán tâi laasân.

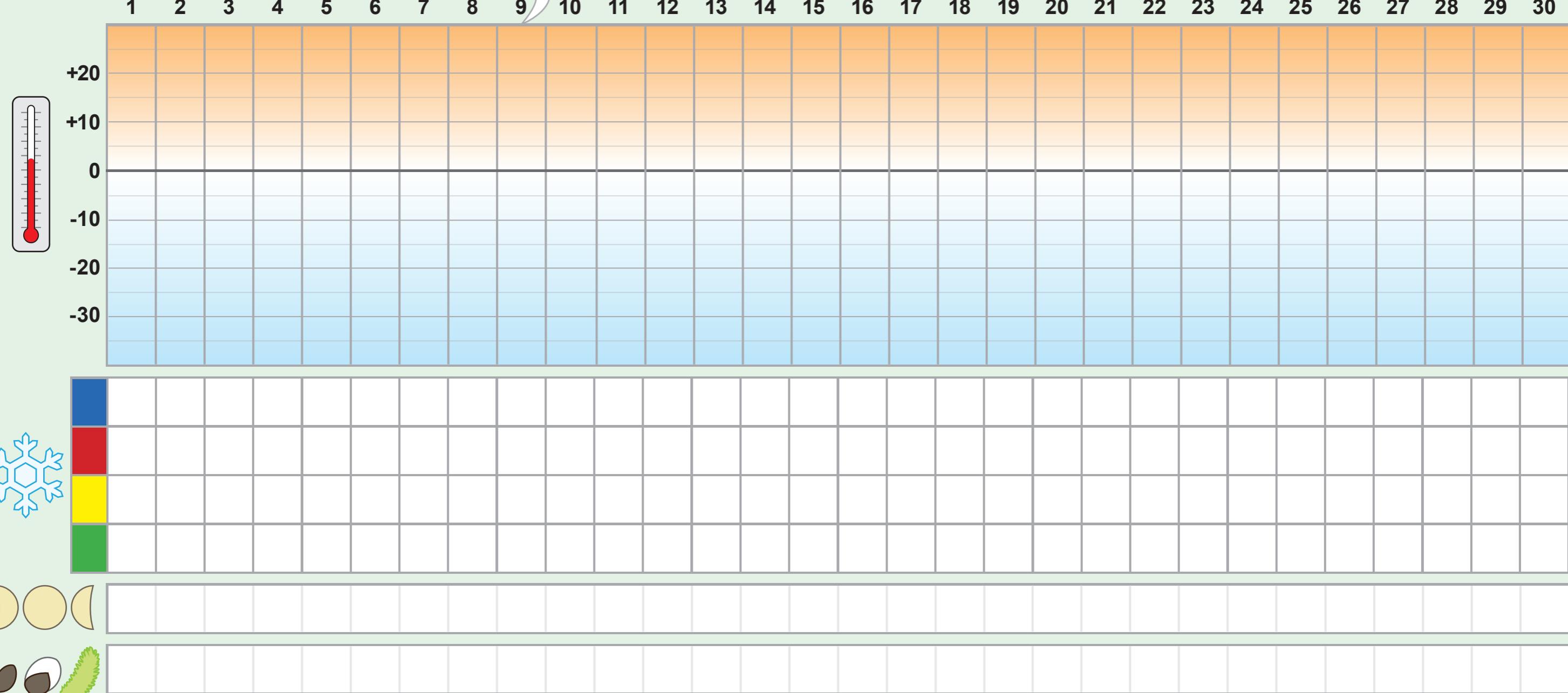
4. Cuáñuimáánu

Mikael
Agricola
peivi

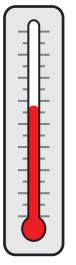

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

CUÁNUIMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted
muottuu
jienjäl-
vuodâ mittosaggijn
já merkkii tavlus-
tähân jyehi peeivi
ivniimáin ruuvdu
siämmáá ivnijn.

Čuávu alme máánu
já sáárgu olmâ peeivi
puotâ máánu kove:
lađâsmáánu teikâ
pele. Huámmáš, ete
kuus kulij máánu lii
kárŋá.

Sáárgu pojuu
liäddus ovdánem
lieđiurbeest puá-
juikissán já tast ain
liäddusin.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâžân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmáá
maangâ uásán ko luándust uáináh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh
luándust.

Vipuvoimaa
EU:lta

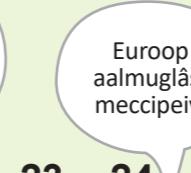
Euroopan unioni

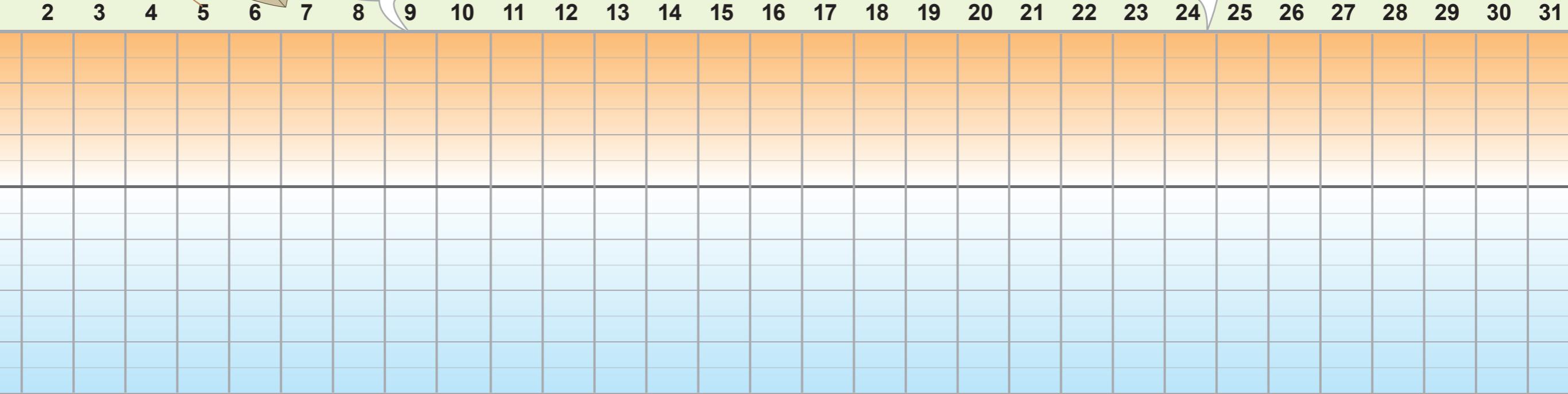
► LASEPARGO: ADDE POIJUU LIÄÐÐUÐ

Nuurâ puájuioovsijd liitán, mast
lii čääci. Čuávu, ete kuás toh
ljäđđoieh.

5. Vyesimáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VYESIMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted liegâsvuođâ já merkkii tavlustâhâń jyehi peeivi čuággáin. Sáargu čuággái mield jot-tee sárgá.

Sáargu suávi loostâ ovdánem uccâ ur-beest valmâš lostân.

Merkkii ruossáin kalenderân olmâ peeivi puotâ, ete kuás vuossâmuu tove...

...tun kavnih cuobbuu kođo.

...tun uáinh spálváá.

...tun kuullih, ete kiehâ kokká.

Lah-uv tun uáinám njuám-mil? Ivnii muu ton ivnásâzžän, ko lah uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmää maangâ uásán ko luándust uáinâh iiv-nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáinâh luándust.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

LASEPARGO: LODDEMOKKEMÄTKI

Moonnâđ loddemokkemáátkán aldapirrásán já kuldâliđ luudij jienâid. Mokkemääđhi loopâst pyehtivetteđ sárguđ tii toohâm huámmášuumij vuáđuld luudij. Muše väldiđ luándumokkemáátkán ain jieijâđ koopâ/juuhâmput-tâl já evvisrasijáá!

6. Kesimáánu

Luuvâ
kufittâr
tiervuođâid

Vyelgi kuálás-
tiđ. Luuvâ lase
stággupeevist
www.eräluvat.fi

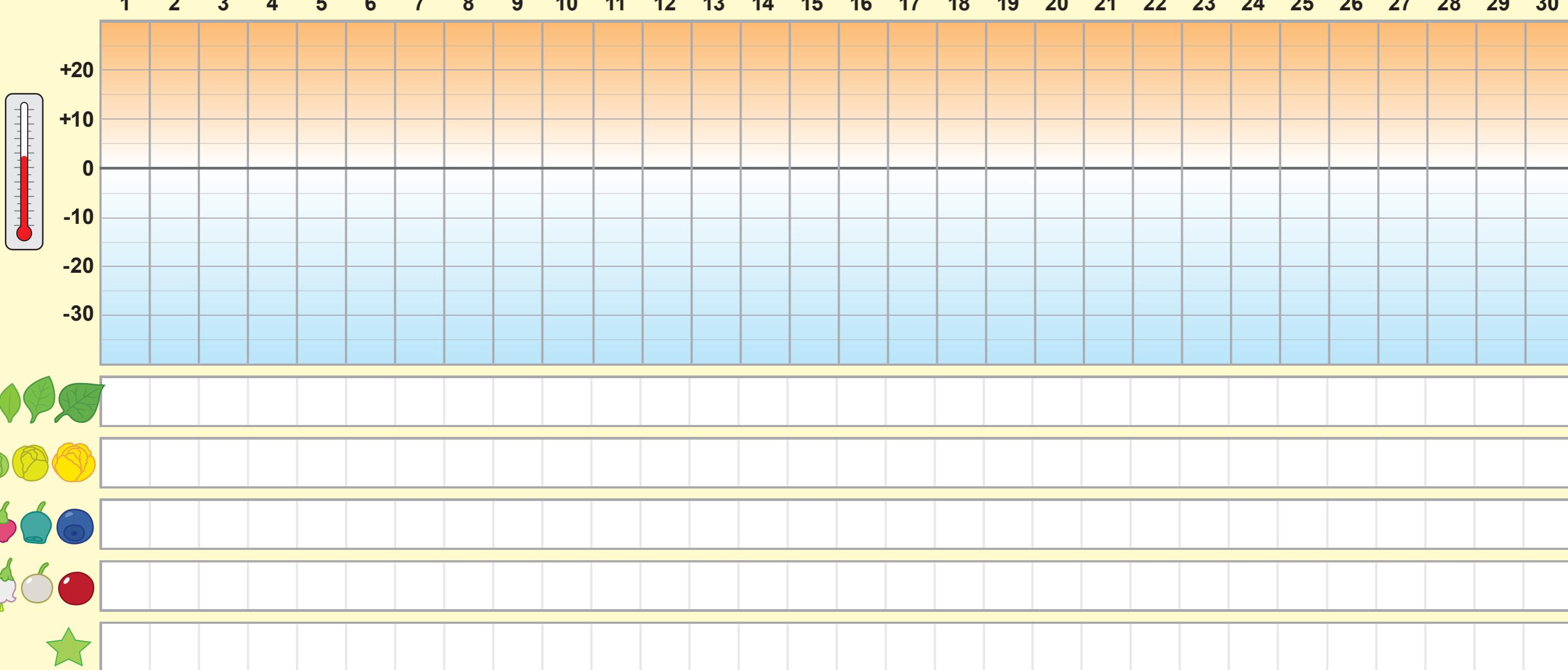
Luándukukái
peeivi mok-
kemätki

Kesipeeivijorgál-
däh, peivi lii kuhe-
mus taavaapiälâá
páalupeeleeest.

Jonsah
-peivi

Nommâ:
Tutkâmsaje:
Tutkâmihe:

KESIMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted
liegâsvuođâ
já merkkii
tavlustâhâń
jyehi peeivi
čuággáin. Sáárgu
čuággái mield jot-
tee sárgá.

Sáárgu suáhiloostâ ovdánem
urbeest oles lostân.

Sáárgu puállurääsi šoddâm
urbeest tievâ kukkán.

Sáárgu sare ovdánem kukkáást myerjin.

Sáárgu juunjâ ovdánem kukkáást myerjin.

Valjii šiljoost monnii šado já sáárgu ton ovdánemmuddoid tasnijn merkkejum sárgáttâhâń.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâzžän, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siámmáá
maaŋgâ uásán ko luándust uáinâh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáinâh
luándust.

LASEPARGO: ADDE SARE LIÄÐÐUÐ

Nuurrâđ saretoŋjâsijd liitán,
mast lii čääci. Čuávvuđ, ete kuás
räasih iteh.

Kolarctic CBC
EU FINLAND NORWAY RUSSIA SWEDEN

Vipuvoima
EU:ltä

Europen unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

METSÄHALLITUS
MEAHCIRÁÐDEHUS

7. Syeinimáánu

Eino Leino
peivi

Luuvâ
kufittâr
tiervuodâid

Nommâ: _____

Tutkâmsaje: _____

Tutkâmihe: _____

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

+20

+10

0

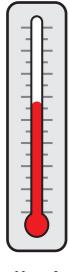
-10

-20

-30

SYEINIMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted
liegâsvuođâ
já merkkii
tavlustâhâñ
jyehi peeivi
čuággáin. Sáárgu
čuággái mield jot
tee sárgá.

Čuávu suáhiloostâ. Maggaar
tot lii syeinimáánust?

Čuávu puálluräesi. Maggaar
tot lii syeinimáánust?

Sáárgu sare ovdánem kukkáást myerjin.

Sáárgu juunjâ ovdánem kukkáást myerjin.

Valjii šiljoost monnii šado já sáárgu
ton ovdánemmuddoid tasnijn
merkkejum sárgáttâhâñ.

Lah-uv tun
uáinám njuámmil? Ivnii muu ton
ivnásâžâñ, ko lah
uáinám!

Jyehi vaelni orroo loová siämmáá
maangâ uásán ko luándust uáinâh iiv
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáinâh
luándust.

Kolarcic CBC

EU FINLAND NORWAY RUSSIA SWEDEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:ta

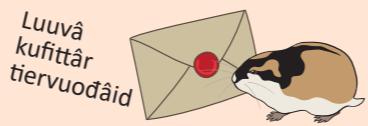
Europen unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

LASEPARGO: TUUDHÂ TIIVRIJD

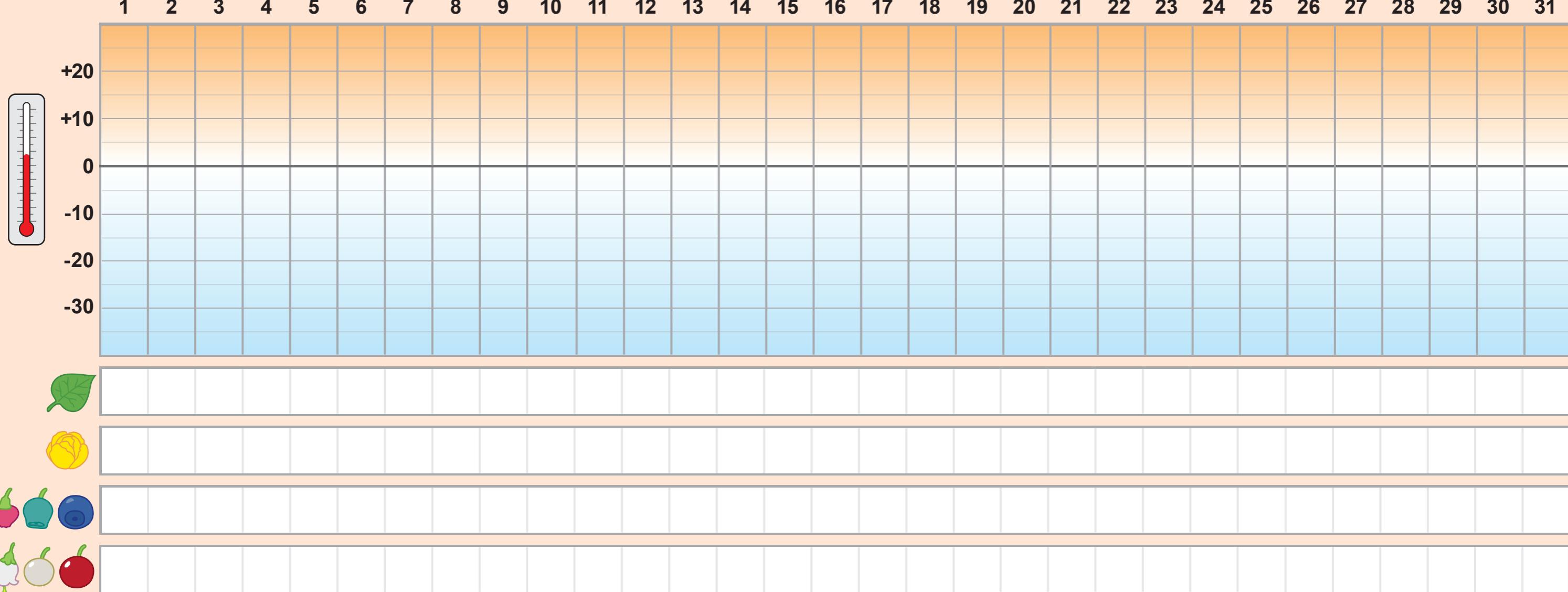
Pieijâđ šiiljon jieijâđ valjim sajan
vielgis kágga. Vyerdid puudâ, te
huámmášvetteđ, maht sierálá
gáneh tivreh siäivuh ton oolâ.
Tutkâđ styeredemlaasáin tiivrijd:
moh ivnijd, mon hámásâš roppâ,
kalle jyelgi, kalle tobdočuárvi?
Sáárgu tuu tuudhâm tivre kove.

METSÄHALLITUS
MEAHCIRÁÐDEHUS

8. Porgemáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

PORGEMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted
liegâsvuodâ
já merkkii
tavlustâhân
jyehi peeivi
čuággain. Sáárgu
čuággai mield jot-
tee sárgá.

Čuávu suáhiloostâ. Maggaar tot lii porgemáánust?

Čuávu puállurääsi. Maggaar tot lii porgemáánust?

Sáárgu sare ovdánem kukkáást myerjin.

Sáárgu juunjâ ovdánem kukkáást myerjin.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâžžân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmáá
maangâ uásán ko luándust uáináh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh
luándust.

LASEPARGO:
SAREPÄDDI

Puáibild soorijd syeinivaddâsân
tego cimccâhpádán. Rekinist,
ete kalle sare šiettih pádán. Ko
syeini lii tievâ, te puurâ soorijd já
rähti uđđâ cimccâhpäädi.

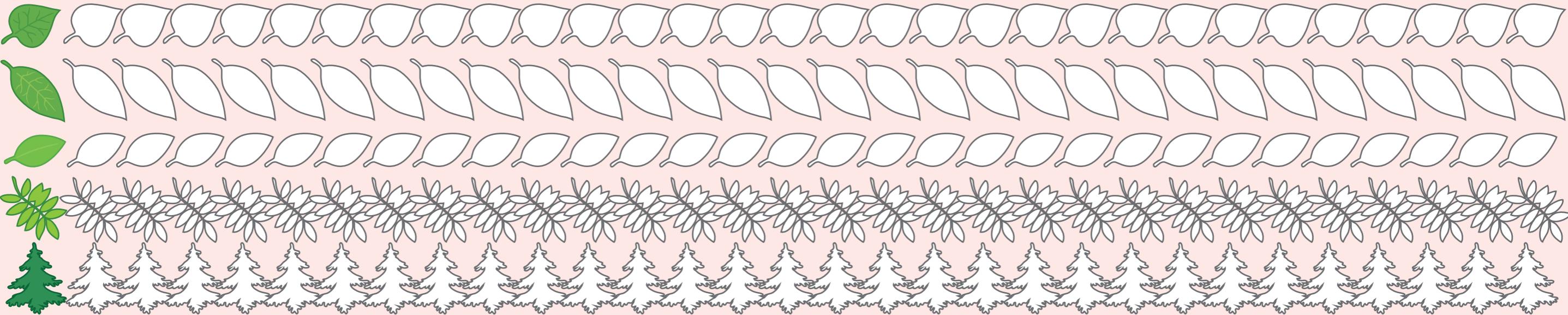
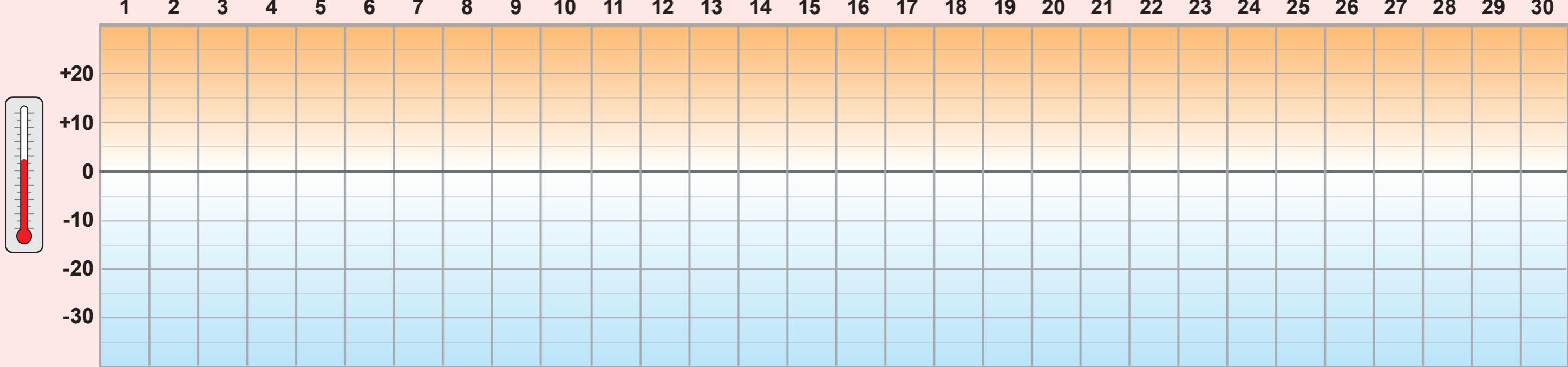

9. Čohčâmáánu

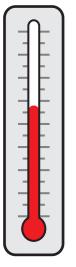

Čohčâpeevijorgál-dâh, peivi já ijjâ láá siämmáá kuheh taavaapiälâá páálu-peeleest.

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

ČOHČÂMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted liegâsvuođâ já merkkii tavlustâhâń jyehi peeivi čuággáiń. Sáárgu čuággái mield jotee sárgá.

Ivnii suávi loostâ ton ivnásâžâń, ko tot ton peeivi lii.

Ivnii poijuu loostâ ton ivnásâžâń, ko tot ton peeivi lii.

Ivnii sare loostâ ton ivnásâžâń, ko tot ton peeivi lii. Tuuđhâ, ete vala-uv saareest láá myerjih? Smakkii, ete láá-uv toh vala purâttet-teeh? Jis toi smakkâ lii hyeni, te maid arvâlah, ete mondiet?

Ivnii pihlejáá loostâ ton ivnásâžâń, ko tot ton peeivi lii.

Ivnii kuosâ ton ivnásâžâń, ko tot ton peeivi lii.

Jyehi vyelni orro loová siämmáá maaŋgâ uásán ko luándust uáinâh iiv-niijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáinâh luándust.

LASEPARGO: RUŠKE IVNEH

- Nuurâ ivnáás loostâid já puuđâld taiguin jieijâd rušketaavlu.
- Nuurâ eresivnásijd loostâid já piejâ taid paldluvâi tienuuvt, ete ivne mulshâuvá kuuloold fiskâdist ruopsâdin.

Kolarctic CBC

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:ltä

Europen unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

METSÄHALLITUS
MEAHCIRÁÐDEHUS

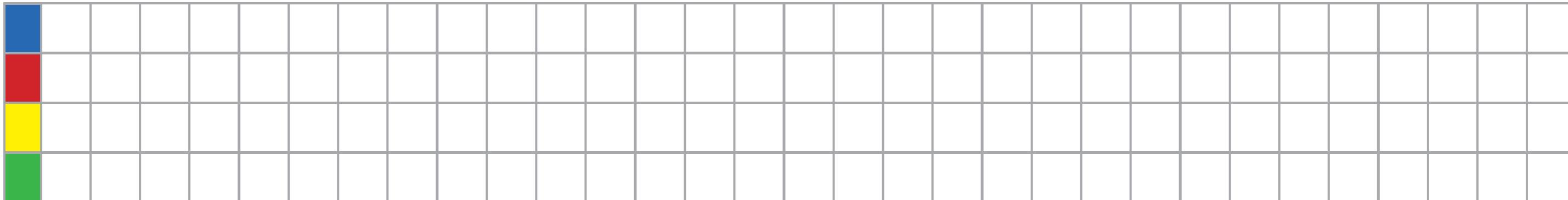
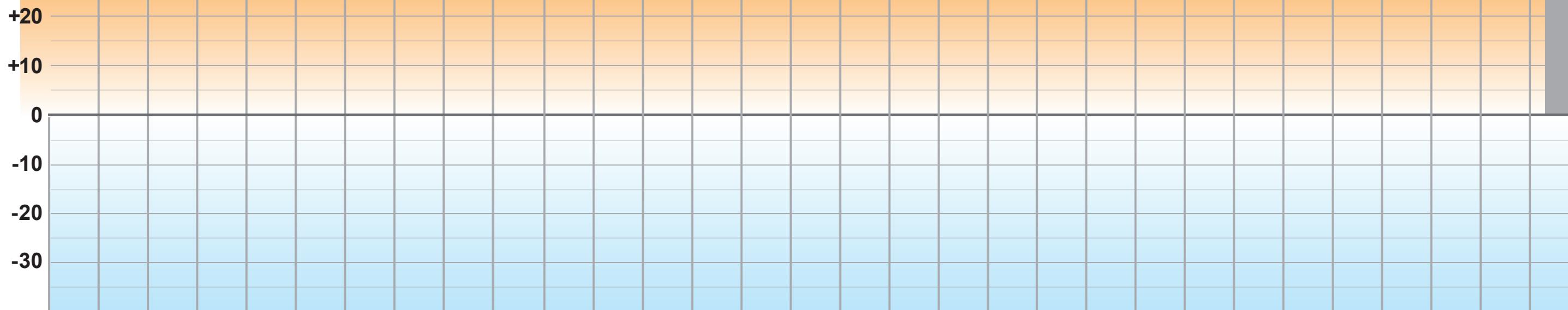

10. Roovvâdmáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

METSÄHALLITUS
MEAHCIRÁÐDEHUS

Kolarctic CBC
EU FINLAND NORWAY RUSSIA SWEDEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

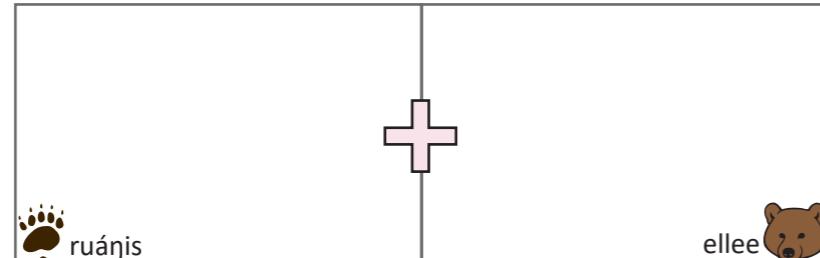
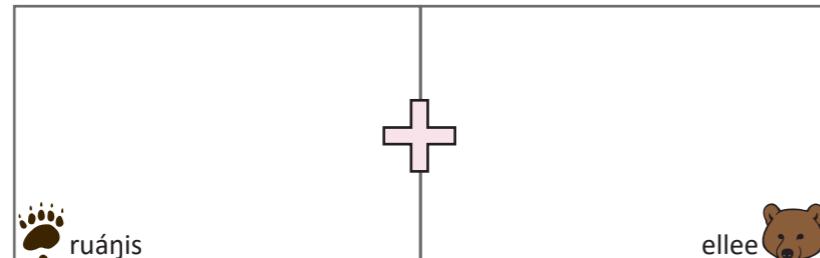
Vipuvoimaa
EU:lta

Europan unioni
2007–2013
Euroopan aluekehitysrahasto

ROOVVÂDMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted liegâsvuođâ já
merkkii tavlustâhân
jyehi peeivi čuággain.
Sáárgu čuággai mield
jottee sárgá.

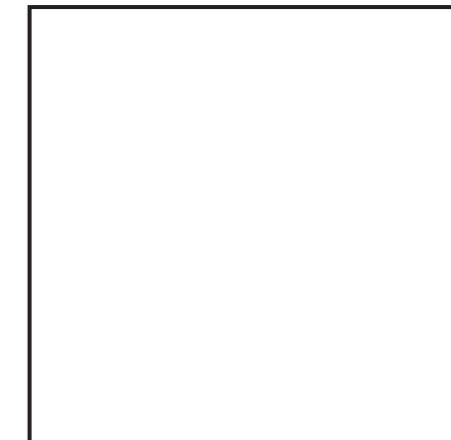
Mitted muottuu
jiengjálvuodâ mit-
tosaggijn já merkkii
tavlustâhân jyehi
peeivi ivniimáin ruu-
vdu siämmáá ivnijin.

Tuuđhâ šiljo já uusâ sierâlágán luodâid. Sáárgu luoddâkov-
voos vyelni orroo pargopittâruuvdun já sáárgu meid ellee
tâi lode, mii lii kuáčram luodâ.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâzzân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siäm-
máá maangâ uásán ko luándust
uáinâh iivnijd. Ivnii oosijd ivnij-
guin, maid uáinâh luándust.

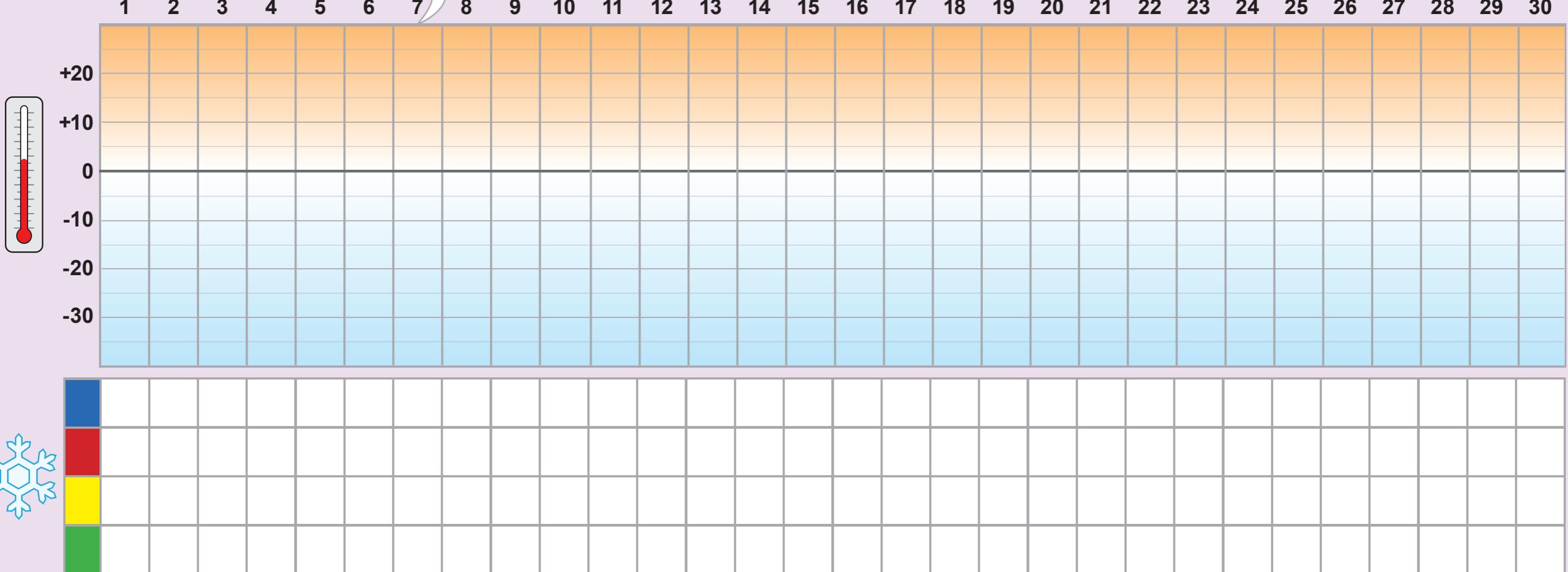
LASEPARGO: MUŠTOSPELLÂ

Puđâldid oovtâst muštospel-
lakoortâid, main ellee já ton
kuáđđám luoddâ hämmejeh
paarâ. Teikâ pyehtivetteđ
puđâldid meid ärbivuávâlii
muštospelâ maapist orroo
valmâš ellee- já šaddomuštos-
pellakoortâin.

11. Skammâmáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

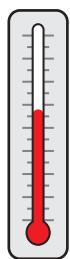

Vipuvoimaa
EU:lta

Euroopan unioni
ympäristö-alan luokitusvirasto

SKAMMÂMÁÁNU PARGOPITÁH

Mitted liegâsvuoðâ já
merkkii tavlustâhân
jyehi peeivi čuággain.
Sáargu čuággai mield
jottee sárgá.

Mitted liegâsvuođâ muotâkeerdi paa-jaabeln, muotâkier-rust já eennâmase alne. Kost lii lieg-gâsumos?	Muotâ lieggee. Maangah eennâm-lodeh aneh muot-tuu sye pyerrin já kuáivudâteh muotâ-kuovđâšmân ađai
--	--

Muotâ lieggee.
Maangah eennâm-lodeh aneh muottuu syeje pyerrin já kuáivudâteh muotâ-kuovdâšmân aðai čieppâsân uáðđid. Koovrâs tuu kuáivum muotâčieppâsân tego riävská.

Tälviv puásui porá jáhháál muottuu vyeli. Jis eennâmase ij lah jiäñjum ovdil ko muát-tá, te tälvi lii poccuid pyeri. Ko puásui kuáivu te šaddeh čiehâreh. Kuáivu muottuu tie-nuuvt, ete eennâmase já šadoh iteh uáinusân. Tuuđhâ, ete kávnoo-uv tobbeen jäävvil já láá-uv šadoh jiäñjum.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu to
ivnásázzân, ko la
uáinám!

Jyehi vyelni orroo loová siämmáá maanjâ uásán ko luândust uáináh iivnijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh luândust.

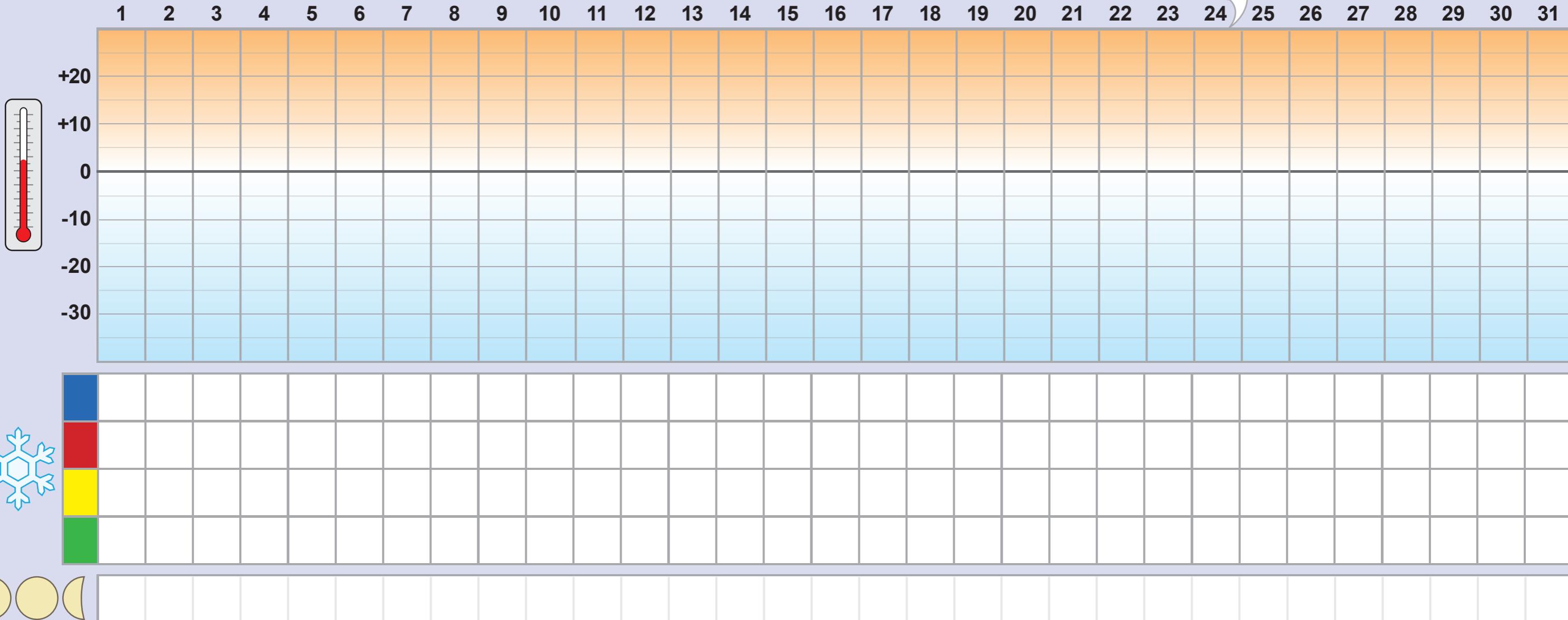

Mitted muottuu
jienjâlaluodâ mit-
tosaggijn já merkkii
tavlustâhân jyehi
peeivi ivniimáin ruu-
vdu siämmâá ivnijn.

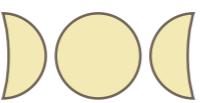
12. Juovlâmáánu

Nommâ: _____
Tutkâmsaje: _____
Tutkâmihe: _____

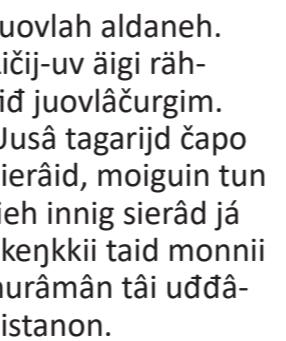

JUOVLAMAANU PARGOPITAH

Mitted
muottuu
jienjäl-
vuodâ mittosaggiyn
já merkkii tavlus-
tähân jyehi peeivi
ivniimáin ruuvdu
siämmää ivnijn.

Lah-uv tun
uáinám njuám-
mil? Ivnii muu ton
ivnásâžžân, ko lah
uáinám!

Jyehi vyejni orroo loová siämmáá
maangâ uásán ko luándust uáináh iiv-
nijd. Ivnii oosijd ivnijguin, maid uáináh
luándust.

**LASEPARGO:
MUOTÂVFFRÂM**

Pahviloovást čuáppoo paje- já vyelilohe ollásávt meddâl. Toos lasseen loová ohtâ kulme čuáppoo ávus. Páaccám reevnih čannojeh paddijن tâi labžijn vuormân ciäggusân halijdum sajan já toos kuáivoo muottuu nuuvt, ete tot lii tievâ. Muotâ teddiluvvoo toškâsin kieđâiguin teikâ veikâ tuálšsumáin. Ko vuormâ lii tievâ tooškâs muottust, te päädih vál DOJEH meddâl já pahvivuor-mâ válDOO meddâl. Tääl paasij muotâ-hammiittâs, mon puáhtá verâškyettið. Tun puávtâh veerrâð veikâ jieijâd juovlâmuorâ!